

[Gustav Pedersen.]

Udlaan er 1 646 Mill. Kr. mere til Raadighed for Bankerne. En Post paa Aktivsiden, hvor der er Fremgang, er, som jeg nævnte før, først og fremmest Kassebeholdning, hvor der er en Fremgang paa 1 029 Mill. Kr., Indenlandske Banker, hvor der er en Fremgang paa 201 Mill. Kr., og Obligationer og Aktier med en Fremgang paa 423 Mill. Kr., det vil sige, at der paa disse tre Konti er en samlet Fremgang paa 1 654 Mill. Kr. eller nogenlunde det samme Beløb, som Fremgangen i Indskud viser.

Man har altsaa Lov til af disse Tal at udlede, at Bankerne indtil dette Øjeblik overhovedet ikke har anvendt de Midler, der er frigjort ved Salg af Varelagre, hvad enten Midlerne nu er indsat som Indskud paa Folio, Kontokurant, Bankbog el. lign., eller de er anvendt til Nedbringelse af Kassekredit eller Udlaan. For saa vidt skulde man altsaa kunne sige, at der ikke skulde være særlig stor Grund til Ængstelse, og man har vel for øvrigt ogsaa Lov til at regne med, at Ledelserne i de forskellige Banker har lært af Erfaringerne fra den forrige Verdenskrig og den Inflation, der fulgte i Verdenskrigens Kølvand. Jeg tror, at man tør sige, at der ikke blot inden for Rigsdagen og Regeringen, men ogsaa hos Erhvervslivet, og ikke mindst inden for Bankernes Ledelser, er Enighed om, at man bør med alle til Raadighed staaende Midler søge at undgaa inflatoriske Tendenser.

Dertil kommer saa, at de Foranstaltninger, der paa forskellig Maade indtil dette Øjeblik er gennemført, jo har hjulpet til at undgaa en Inflation af saa faretruende Karakter, som vi kendte under forrige Krig. Jeg skal i denne Forbindelse nævne, at et af de farligste Omraader, nemlig en voldsom Stigning i Kurserne paa Aktier, slet ikke er indtruffet denne Gang. Det skyldes dels, at det er betydelig vanskeligere at omsætte Aktier for Virksomheder med store Fortjenester, dels ogsaa, at Priskontrollen paa forskellig Vis har grebet ind og hindret de glubende Fortjenester, som paa visse Felter kom frem under forrige Krig. Dertil kommer saa den almindelige Kamp mod en unaturlig Stigning i Prisniveauet, som ogsaa paa sin Vis har bidraget til at holde Pengene i Ro og hindret de usunde Spekulationer. Men hvis man deraf vilde slutte, at saa kunde man være tryk og undlade at foretage Dispositioner for at sikre sig mod Ulykker, saa tror jeg, det vilde være for optimistisk. For det kan jo ikke nægtes, at der altid vil være en Risiko. Selv om man er opmærksom

paa en Række af de Faremomenter, der blev aktuelle forrige Gang, kan der paa anden Vis opstaa et eller andet Forhold, hvor det kan løbe løbsk, og vi maa jo ikke glemme, at jo længere Tid der gaar, uden at Pengene kan blive forrentet, des større bliver Risikoen, for des mere utaalmodige bliver selvfølgelig Kapitalindehaverne efter at faa Rente af deres Midler. Derfor vil Faren ogsaa vokse, efterhaanden som Perioden, hvori Pengene ikke forrentes, bliver forlænget.

Der er i Nationalbankens Skrivelse henvist til de stærkt stigende Ejendomspriser, og det kan jo ikke nægtes, at der i hvert Fald her foreligger et af de Forhold, hvor der kan være en vis Risiko. Dertil kommer, at det Spørgsmaal, som ligger i denne Sag, ikke er Spørgsmaal alene om Bankernes Ret til at disponere; de Midler, der er Tale om, er ikke blot formelt ved Statens Kautionsforpligtelser Samfundsmidler, men er i Virkeligheden en saa stor Del af selve Samfundskapitalen, der i Øjeblikket er omsat til kontante Penge, at vi har Ret til at sige, at det er et Spørgsmaal, der rækker videre end Spørgsmaalet om almindelig Dispositionsret i private Banker. Derfor er det ogsaa naturligt, at Lovgivningsmagten, saa langt som det nu er gørligt, søger at bremse.

En anden Ting er saa Spørgsmaalet, om det, der ligger i disse Forslag, er tilstrækkeligt, og her vil jeg gerne understrege den højtærede Handelsministers Bemærkninger om, at dette Forslag i Virkeligheden maa ses som et Led i de almindelige Bestræbelser for at undgaa Inflation, altsaa Prisloven og de mange andre Foranstaltninger, der er gennemført for at skaffe en rolig og solid økonomisk Udvikling. Jeg betragter det altsaa ikke som en isoleret Foranstaltning, men som et Supplement til de Lovforslag, der paa anden Vis er ført igennem, og som i deres Helhed skulde dæmme op mod en usund Spekulation.

Jeg synes, der er al Grund til at tilbagevise de Paastande, der er kommet dels i „Finanstidende“, dels i „Jyllandsposten“, gaaende ud paa, at der skulde ligge Tendenser til Socialiseringsførsøg o. lign.

Hvad Lovforslaget om Tillæg til Lov om Banker angaar, mener jeg, at det teknisk er et Fremskridt fra det, der var udarbejdet i Nationalbankens Skrivelse. Det, der i første Række er Tale om at hindre, er, at de nye Midler, der er kommet til, kommer ud i den normale Omsætning paa et Tidspunkt, hvor Forudsætningerne der-